

تلاش طالبان برای حذف زنان از رسانه

گامی بلند به سوی حذف زنان از جامعه

باور به برابری زن و مرد نهادینه نشده است، زنان روزنامه‌نگار نقش مهمی در بازتاب مسائل زنان در رسانه‌ها و آشکارسازی تبعیض و نابرابری در جامعه ایفا می‌کنند. آن‌ها به دلیل فعالیت‌هایشان برای احقاق حقوق زنان در شمار مدافعان حقوق زنان محسوب می‌شوند، و حذف‌شان از عرصه رسانه، ضربه‌ای مهلک و جبران‌ناپذیر به تلاش‌های چنددهه‌ای زنان افغان برای نیل به برابری و آزادی می‌زند.

در این گزارش وضعیت زنان روزنامه‌نگار از یک سال پیش از به قدرت رسیدن طالبان در افغانستان بررسی می‌شود. در یک سال پایانی دولت سابق افغانستان و پس از آغاز مذاکرات بین آمریکا و طالبان، زنان فعال رسانه‌ای به همراه دیگر فعالان حقوق زنان و فعالان جامعه مدنی با تهدید، حملات خشونت‌آمیز و ترور هدفمند مواجه شدند. با شدت گرفتن خشونت علیه جامعه مدنی و تهدیدهای امنیتی روزنامه‌نگاران و فعالان زن، بسیاری از آن‌ها ناچار به

روی کار آمدن طالبان در افغانستان، تاثیرات سیاسی و اجتماعی ناگواری به همراه داشته است. بسته شدن فضای جامعه مدنی، بازستادن آزادی‌هایی که مردم افغانستان در بیست سال گذشته به دست آورده بودند، و محدود کردن مطبوعات و رسانه‌ها فقط بخشی از سیاست‌های واپس‌گرایانه اجرا شده از سوی طالبان است. از سال قبل از واگذاری قدرت به طالبان، اهالی رسانه در صدر هدف‌های طالبان برای اعمال آزار، شکنجه و زندان قرار گرفتند. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی گروه طالبان، در اولین کنفرانس خبری در کابل **اعلام کرده** بود که رسانه‌ها می‌توانند آزادانه و با رعایت ارزش‌های اسلامی و احترام به فرهنگ اسلامی افغانستان فعالیت کنند، اما آنچه در عمل اتفاق افتاده است، محدود شدن فضای فعالیت رسانه‌ها و اعمال فشار بر آن‌ها، حذف زنان از عرصه رسانه، بازداشت، شکنجه، و ضرب‌وشتم آنان بوده است.

در افغانستان که همانند بسیاری از کشورهای آسیایی،

را در معرض انتقام‌گیری این گروه قرار دهد. مبینا ساعی، روزنامه‌نگار و فعال مدنی افغانستان، در این خصوص به فمنا می‌گوید: «یک سال پیش از قدرت‌گیری طالبان، این گروه تلاش کرده بود تا شرایط را برای خبرنگاران به خصوص در شهرهای بزرگ و اطراف آن ناامن کند. طالبان از خبرنگاران می‌خواست مطالبی را که در ضدیت با این گروه است منتشر نکنند و مستقیم برای خبرنگارانی که مطالبی علیه طالبان می‌نوشتند، نامه‌های تهدیدآمیز می‌فرستاد.» از سوی دیگر این فشارها و تهدیدهای امنیتی باعث شده بود روزنامه‌نگاران در معرض سانسور روزافزون قرار بگیرند.

*** ترک اجباری شغل:** طبق ارزیابی‌های [\(نی\)](#)، نهاد حمایت‌کننده رسانه‌های آزاد افغانستان که در مارس ۲۰۲۱ منتشر شده است، تا یک سال پیش از روی کار آمدن طالبان، ۱۷ درصد کارمندان رسانه‌ها زن بوده‌اند اما در یک سال منتهی به قدرت‌گیری مجدد طالبان تعداد زنان شاغل در رسانه از یک‌هزار و ۹۰۰ نفر به یک‌هزار و ۷۰۰ نفر کاهش یافته و با افزایش تهدیدهای امنیتی علیه خبرنگاران افغان ۲۰۰ خبرنگار زن ترک وظیفه کرده‌اند.

*** خروج اجباری از کشور:** به گزارش نی، در یک سال پیش از روی کار آمدن طالبان، به دلیل فشارهای امنیتی و بسته‌شدن فضای فعالیت در رسانه، ۵۰ خبرنگار از جمله ۱۵ خبرنگار زن از افغانستان خارج شدند.

اما برغم ترور، تهدید و فشار بر روزنامه‌نگاران و شاغلان در رسانه‌ها، همچنان عده زیادی از آن‌ها به کار خود ادامه دادند. انیسه شهید، خبرنگار شبکه طلوع نیوز، به فمنا می‌گوید: «هر روز صبح که بیدار می‌شدیم به این فکر بودیم که امروز نوبت کیست که کشته شود. به بهانه کنفرانس، تهیه یک گزارش، یا بهانه‌های مختلف دیگری زنان خبرنگار را به جاهای مختلف می‌کشاندند تا آن‌ها را به قتل برسانند. اما با وجود تمام تهدیدات، کارمان را ادامه می‌دادیم.»

در چنین شرایطی، روزنامه‌نگاران زن بارها خواهان این شدند که حکومت وقت و نهادهای مسئول، امنیت آن‌ها و دیگر فعالان جامعه مدنی را تضمین کنند اما دولت به چنین خواسته‌ای توجه نشان نداد و آن‌طور که انیسه شهید می‌گوید از اداره امنیت با مسئولان رسانه‌ها تماس گرفتند و از آن‌ها خواستند که امنیت روزنامه‌نگاران زن را تامین کنند.

حمیرا ثاقب، روزنامه‌نگار و مدیر خبرگزاری زنان افغانستان، به فمنا می‌گوید: «دولت نه تنها هیچ اقدامی برای تضمین امنیت فعالان زن انجام نداد، بلکه تلاش می‌کرد تا فعالان زن را بدنام کند و به این طریق مردم را نسبت به حضور زنان در جامعه بدبین کند و راه را برای حضور تفکر طالبانی باز

ترک کار و چندین نفر نیز در حملات تروریستی کشته شدند. پس از قدرت‌گیری طالبان نیز شمار زنان فعال در رسانه‌ها کاهش قابل توجهی یافته و فقط تعداد معدودی از آنان همچنان مشغول کارند.

وضعیت زنان روزنامه‌نگار و شاغل در رسانه پیش از روی کار آمدن طالبان

در جریان مذاکرات یک‌جانبه آمریکا با طالبان، برغم تعهدات این گروه برای پای‌بندی به آتش‌بس، خشونت و تهدید علیه فعالان جامعه مدنی در افغانستان شدت گرفت. اگرچه در دهه‌های اخیر خشونت و ترور جزئی جدایی‌ناپذیر از زندگی مردم افغانستان بوده است، اما در یک سال منتهی به قدرت‌گیری طالبان، افغانستان به یکی از ناامن‌ترین کشورهای جهان برای زنان روزنامه‌نگار و شاغل در بخش‌های مختلف رسانه تبدیل شد. در این دوره جامعه مدنی افغانستان و به خصوص گروه‌های مختلف زنان، بارها خواستار حضور در جلسات مذاکره با طالبان و اخذ تضمین برای حفظ حقوق شهروندی و آزادی‌های خود شدند، اما این مذاکرات بدون حضور آنانی انجام شد که خود در رأس اهداف ترور و کشتار طالبان قرار داشتند، و در نهایت نیز به قدرت‌گیری دوباره این گروه انجامید.

*** قتل و ترور:** در دوره یک‌ساله پیش از قدرت گرفتن طالبان، تعدادی از فعالان مدنی، به خصوص زنان روزنامه‌نگار و شاغل در رسانه، در ترورهای هدفمند کشته شدند. در این مدت، دست‌کم ۱۱ روزنامه‌نگار در کابل و ولایات دیگر افغانستان کشته شدند که چهل درصد آنان زن بودند. [فرشته کوهستانی](#)، فعال حقوق زنان، [ملاله میوند](#)، [گوینده تلویزیون خصوصی انعکاس](#)، [مرسل وحیدی](#)، [شهناز رئوفی](#)، [وسعدیه سادات](#) سه تن از کارمندان این تلویزیون از جمله کسانی بودند که در حملات مختلف ترور و کشته شدند.

فاطمه روشنیان، مدیرمسئول هفته‌نامه نیم‌رخ که با تمرکز بر مسائل زنان به مدت پنج سال در افغانستان منتشر می‌شد، به فمنا می‌گوید که سه‌بار در لیست ترورهای هدفمند قرار گرفته بود: «وقتی از خانه خارج می‌شدیم نمی‌دانستیم که شب به خانه برمی‌گردیم یا نه. به همین خاطر برای رفتن به دفتر کار پوششیم را تغییر می‌دادم یا زمان رفت‌وآمد را عوض می‌کردم.»

*** تهدیدهای امنیتی:** یک سال پیش از روی کار آمدن طالبان، بسیاری از زنان روزنامه‌نگار نامه‌های تهدیدآمیز دریافت می‌کردند و با فشارهای مداوم مواجه می‌شدند تا حرفه‌شان را ترک کنند. انتشار گزارش یا مطلب علیه طالبان و منتسب کردن ترورها و حملات خشونت‌آمیز علیه جامعه مدنی به این گروه، می‌توانست روزنامه‌نگاران

*** اخراج و خانه‌نشینی اجباری:** در اولین روزهای پس از قدرت‌گیری طالبان، فضای رسانه‌ای افغانستان از حضور روزنامه‌نگاران زن خالی شد. بسیاری از مدیران رسانه‌ها در روزهای ابتدایی از کارمندان زن خود خواستند که فعلاً در خانه بمانند. انیسه شهید می‌گوید: «تا زمانی که طالبان وارد کابل شدند، من در حال ساختن گزارش بودم. فردای آن روز به زنان اعلام شد که شما فعلاً در خانه باشید، چون شرایط بی‌سروسامان است و شاید اتفاقی بیفتد. اما کم‌کم وضعیت برای رسانه‌ها بدتر شد. والان در شبکه تلویزیونی دولتی هیچ زنی حضور ندارد.»

با گذشت بیش از هشت ماه از به قدرت رسیدن طالبان، بسیاری از روزنامه‌نگاران و خبرنگاران بیکار شده‌اند که شمار زیادی از آن‌ها زن بوده‌اند. طبق برآورد **سازمان گزارشگران بدون مرز**، ۸۰ درصد زنان خبرنگار در سراسر افغانستان از زمان تسلط طالبان کار خود را از دست داده‌اند یا این حرفه را ترک کرده‌اند. همچنین به گفته فرهاد بهروز، معاون انجمن ژورنالیستان آزاد افغانستان، **از مجموع ۲۳۹۸ خبرنگار زن، ۱۹۷۰ نفر آنان وظیفه خود را از دست داده‌اند.** در این میان وضعیت روزنامه‌نگاران زن و رسانه‌های کوچک ولایات افغانستان بغرنج‌تر از کابل و شهرهای بزرگ است و در ۱۵ ولایت از ۳۴ ولایات افغانستان هیچ خبرنگار و کارمند زنی مشغول به کار نیست.

*** تحمیل محدودیت بر فعالیت حرفه‌ای:** شمار معدودی از زنان خبرنگاری که همچنان در افغانستان مشغول به کار هستند با محدودیت‌های زیادی مواجه‌اند. بسیاری از برنامه‌های تلویزیونی با مجری‌گری زنان تعطیل شده است. زنان خبرنگار قادر به حضور در سطح شهر

کند. جامعه مدنی افغانستان، هیچ اعتمادی به اداره امنیت ملی نداشت. ما نمی‌توانستیم به آن‌ها شکایت ببریم، چون افراد طرفدار طالبان در درون اداره امنیت ملی افغانستان نیز حضور داشتند.»

وضعیت زنان روزنامه‌نگار و شاغل در رسانه پس از روی کار آمدن طالبان

کمتر از یک سال پس از روی کار آمدن طالبان، فعالیت رسانه‌ها در افغانستان با عقب‌گرد هولناک و چشمگیری مواجه شده است. بنا به **آمار**ی که نهادهای رسانه‌ای اعلام کرده‌اند، هفت ماه پس از قدرت‌گیری طالبان از ۱۱۴ نشریه چاپی فقط ۲۰ نشریه فعال مانده، از ۲۹۳ رادیوی سراسری و محلی ۱۳۲ رادیو فعالیت‌شان متوقف شده و حدود ۴۰ درصد از تلویزیون‌ها و نیمی از نشریات آنلاین نیز تعطیل شده بودند. مبینا ساعی هم می‌گوید در طی این مدت در مجموع حدود ۳۰۰ رسانه در افغانستان تعطیل شده‌اند. به تازگی نیز **اداره اترای طالبان** در اعلامیه‌ای به وزارت داخله این گروه خواهان بسته شدن رسانه‌هایی شده است که جوازهای فعالیت‌شان را تمدید نکرده‌اند. در این اعلامیه از بیش از ۱۰۰ رسانه دیداری و شنیداری نام برده و گفته شده که جوازهای تمامی این رسانه‌ها پایان یافته‌اند.

در این میان اکثر رسانه‌های زنان که به گفته حمیرا ثاقب تا پیش از قدرت‌گیری طالبان هم تعدادشان زیاد نبود، تعطیل شده‌اند: «خبرگزاری زنان در هرات بسته شده است. رادیوها در بلخ تعطیل شده‌اند. چند وب‌سایتی نیز که در حوزه زنان به فعالیت‌شان ادامه می‌دهند دیگر مانند گذشته کارمند ندارند و با تعداد بسیار محدودی روزنامه‌نگار، آن هم به صورت آنلاین و دورکاری به فعالیت‌شان ادامه می‌دهند.»

روز موبایل‌هایمان چک می‌شود. مثلا در خیابان یا مراکز عمومی ممکن است جلویمان را بگیرند و موبایلمان را چک کنند.»

تهدید و خشونت علیه خبرنگاران فقط به رسانه‌های رسمی محدود نمی‌شود. مبینا ساعی در این رابطه به فمنا می‌گوید: «حتی خبرنگاران فعال در شبکه‌های اجتماعی که از طالبان انتقاد می‌کنند مورد تهدید و خشونت و دستگیری قرار می‌گیرند، اما خانواده‌هایشان از ترس جان‌شان حرفی نمی‌زنند.»

هر چند به دلیل احساس ترس، تابوانگاری و طرد شدن، و برخی دلایل دیگر آمار مشخصی از تهدید و خشونت علیه زنان روزنامه‌نگار و شاغل در رسانه در دسترس نیست، اما مسلم است که فضای رعب و وحشت ایجاد شده توسط طالبان باعث سکوت بیشتر زنان روزنامه‌نگار و حتی زنانی می‌شود که بخواهند با استفاده از قابلیت شبکه‌های اجتماعی مسائل و مشکلات زنان و نقض حقوق آنان را مطرح کنند.

*** تحمیل سانسور گسترده:** بعد از روی کار آمدن طالبان، محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های پوشش اخبار گسترده‌تر شده است و خبرنگاران دیگر قادر نیستند موضوعات روز جامعه را پوشش دهند. پوشش اخبار اعتراضات، دستگیری‌ها، بمب‌گذاری، ترورهای هدفمند، اعتراضات مردمی، افزایش قیمت مواد غذایی و هر آنچه تصویری منفی از طالبان ارائه دهد و به چهره حکومت در اذهان بین‌المللی خدشه‌ای وارد کند، ممنوع است و خبرنگارانی که از این مقررات جدید تخطی کنند، دستگیر و زندانی شده و مورد شکنجه قرار می‌گیرند.

طبق **مقرره یازده ماده‌ای** طالبان که رسانه‌ها موظف به تبعیت از آن هستند، باید در انتشار «موضوعاتی که صحت آن معلوم نیست و از سوی مسئولان تایید نشده» و «موضوعاتی که بر افکار عمومی تأثیر منفی دارد و یا روحیه مردم را خراب می‌کند» احتیاط شود. با استناد به همین دو ماده، در ماه‌های اخیر روزنامه‌نگاران مجبور بوده‌اند تا محتوای گزارش‌های خود را قبل از انتشار در اختیار ریاست اطلاعات و فرهنگ طالبان قرار دهند. بنا بر اظهارات خبرنگاران و همچنین خود مقامات طالبان، مقامات استخبارات طالبان جلسات منظمی را با مسئولان رسانه‌ها و خبرنگاران برگزار می‌کنند تا آن‌ها را از قوانین جدید مطلع کرده و بر محتوای تولید شده نظارت دقیقی داشته باشند.

مبینا ساعی می‌گوید: «خبرنگاران برای مصاحبه زنده نیز می‌بایست از قبل مقامات طالبان را در جریان موضوع و محتوا قرار دهند و کسب اجازه کنند. برای تهیه گزارش‌های شهری و مصاحبه با شهروندان یک فرد مسلح می‌بایست

و تهیه گزارش‌های خبری نیستند و هیچ مقام طالبی نیز حاضر به گفت‌وگو با آنان نیست. آن‌طور که انیسه شهید می‌گوید: «زن و مرد در کنار هم نمی‌توانند برنامه اجرا کنند. از طرفی اگر زن در برنامه‌ای هست، حتما باید میهمان برنامه زن باشد. طالب‌ها حاضر نیستند با زنان گفت‌وگو کنند و یا مصاحبه‌ای انجام دهند. اگر زن خبرنگاری برای تهیه گزارشی می‌رود مورد توییح قرار می‌گیرد که مگر همکار مرد نداری؟ چرا تو آمده‌ای؟ یا اگر برای مصاحبه و گفت‌وگویی با طالب‌ها تماس بگیرند، جوابشان را نمی‌دهند.»

به گفته مبینا ساعی هم تعداد معدودی از زنان خبرنگار در افغانستان که همچنان در رسانه‌ها مشغول به کار هستند، اجازه صحبت رودرو با مردم را ندارند، اکثرشان امکان حضور در اتاق‌های خبر را ندارند و صرفاً از خانه کار می‌کنند و مطالب‌شان در فضای آنلاین منتشر می‌شود.

فاطمه روشنیان که نشریه هفتگی‌اش یکی از نشریات تعطیل شده در افغانستان است، می‌گوید: «ما تا پیش از سقوط کابل، نشریه‌مان را منتشر می‌کردیم. بعد از آن ناچار شدیم که کارمان را بصورت آنلاین ادامه دهیم. به این دلیل که هفته‌نامه ما یک نشریه مهم و پیشرو در حوزه زنان بود، و مواضعش علیه طالبان مشهور بود.»

*** تهدید و ضرب‌وشتم خبرنگاران:** تهدید و خشونت و ضرب‌وشتم خبرنگاران در افغانستان به امری معمول تبدیل شده است. نیروهای مسلح طالبان با حضور در استودیوهای خبری و ایجاد فضای رعب و وحشت و نظارت بر اخبار منتشر شده خبرنگاران را به خودسانسوری و خفقان سوق می‌دهند. انیسه شهید می‌گوید: «از ۱۵ آگوست تا بهار، بیش از ۸۵ مورد بازداشت و ضرب‌وشتم خبرنگاران اتفاق افتاده است.» حتی در مواردی انتشار خبر درباره ممنوعیت‌های اعلام شده توسط طالبان منجر به دستگیری افراد شاغل در رسانه شده است همان‌طور که در تاریخ **۱۷ مارس** سه تن از کارکنان تلویزیون طلوع‌نیوز به دلیل انتشار خبر ممنوعیت پخش سریال‌های خارجی توسط طالبان، دستگیر شدند.

خبرنگاران و فعالان رسانه در شهرهای کوچک و دور از مرکز با تهدیدهای بیشتری دست‌وپنجه نرم می‌کنند چون اخبار دستگیری و شکنجه‌شان کمتر رسانه‌ای می‌شود. فاطمه روشنیان می‌گوید: «وضعیت در شهرهای بزرگ و کابل از ولایات دیگر بهتر است، چرا که در این شهرها اخبار بازداشت و برخورد با خبرنگاران رسانه‌ای می‌شود. اما در ولایات دیگر، اخبار این خشونت‌ها هیچ کجا بازتاب پیدا نمی‌کند و خانواده‌هایی هم که فرزندانشان دستگیر می‌شوند، جرأت نمی‌کنند خبرش را به کسی بگویند.» او به نقل از یکی از همکارانش در بدخشان می‌گوید: «شرایط فوق‌العاده امنیتی است. حداقل هفته‌ای یک

رسانه‌ها حذف می‌شوند. حذف زنان از رسانه، چه به عنوان خبرنگار و چه به عنوان موضوع خبری، برنامه طالبان برای حذف جدی زنان از عرصه عمومی و خانه‌نشینی اجباری آن‌ها را تسهیل می‌کند. این حذف گسترده شرایط زندگی تبعیض‌آمیز را برای زنانی که در ولایات کوچک‌تر و دورافتاده زندگی می‌کنند دشوارتر و آن‌ها را در معرض خشونت‌های سیستماتیک بیشتری قرار می‌دهد.

*** محدودیت در پوشش اخبار حوزه زنان: بعد از روی کار آمدن طالبان، پوشش اخبار حوزه زنان محدود و یا ممنوع و از دستور کار رسانه‌ها خارج شده و حتی انعکاس اخبار اعتراضات ماه‌های اخیر زنان نیز ممنوع شده است. [انجمن ژورنالیستان آزاد](#) افغانستان گفته است که پس از مسلط شدن طالبان، دست‌کم ۱۴ خبرنگار در شهر کابل در حین پوشش اعتراضات زنان توسط طالبان توقیف و ضرب‌و شتم شده‌اند. دو خبرنگار روزنامه اطلاعات روز از جمله خبرنگارانی بودند که به دلیل پوشش اعتراضات زنان در کابل دستگیر و شکنجه شدند.**

از سوی دیگر اخراج روزنامه‌نگاران زن و حذف‌شان از رسانه‌ها باعث شده است که اخبار مرتبط با حوزه زنان از پوشش رسانه‌ها خارج، و صدای زنان بیش از پیش سرکوب و خاموش شود. این مسئله موجب شده ایدئولوژی و نگاه طالبان نسبت به زنان بدون شنیده شدن صداهای متکثر و مخالف به عنوان نگرش رسمی و غالب بازتاب داده شود و کمتر مورد چالش و سوال قرار گیرد.

در کنار خبرنگار حضور داشته باشد تا بر محتوای مصاحبه نظارت داشته باشد.»

انیسه شهید هم می‌گوید: «هر فرد یا مقامی که برای مصاحبه به تلویزیون طلوع نیوز می‌آید، چه خودش مسلح بود و چه محافظانش باید سلاح خود را سر کوجه‌ای که تلویزیون در آن واقع شده بود، تحویل می‌داد. اما حالا هفته‌ای دو تا سه بار سربازان استخبارات طالبان با سلاح به آنجا می‌روند و خبرنگاران را بازجویی می‌کنند که چرا فلان گزارش پخش شده است.»

از طرف دیگر ارائه بسیاری از برنامه‌های فرهنگی و پخش موسیقی نیز به دلیل تعارض با ارزش‌های اسلامی ممنوع شده است. بنا به گزارش [دیده‌بان حقوق بشر](#) در ۲۸ مارس افسران امنیتی ریاست عمومی استخبارات طالبان به دفتر چهار ایستگاه رادیویی در جنوب شهر قندهار به دلیل نقض ممنوعیت موسیقی یورش بردند و شش خبرنگار را بازداشت کردند و بعد از این‌که قول دادند دیگر موسیقی پخش نخواهند کرد، آزاد شدند.

ایجاد محدودیت‌های ذکرشده به همراه بازداشت و ضرب‌و شتم خبرنگارانی که از این مقررات تخطی کنند، موجب شده تا بسیاری از خبرنگاران به ناچار به خودسانسوری روی آورده و فقط به پوشش بیابیه‌های طالبان و رویدادهای اصلی در این شهر بپردازند.

در چنین شرایطی مسلماً اخبار حوزه زنان و بخصوص نقض گسترده حقوق آن‌ها، جزو مسائلی هستند که به دلایل مختلف از جمله ارائه تصویر منفی از طالبان از پوشش

توصیه‌ها

● دولت‌ها، سازمان ملل و نهادهای بین‌المللی می‌بایست طالبان را موظف کنند تا به آزادی بیان و مطبوعات و دستاوردهای رسانه‌ای در این کشور احترام بگذارند و محدودیت‌های ایجادشده برای فعالیت روزنامه‌نگاران و خبرنگاران زن را بازپس بگیرند. جامعه بین‌المللی باید درباره نقض حقوق روزنامه‌نگاران و بخصوص زنان روزنامه‌نگار و تحمیل محدودیت بر رسانه‌ها از راهکارهای قانونی موجود در سازوکارهای بین‌المللی برای پاسخگو نگه داشتن طالبان اقدام کند.

● نهادهای بین‌المللی باید از روزنامه‌نگارانی که در کشور مانده‌اند، به خصوص روزنامه‌نگاران زن حمایت کنند و برای تضمین امنیت روزنامه‌نگاران بر طالبان فشار بیاورند. این نهادها همچنین باید کمک کنند تا روزنامه‌نگاران در خطر بتوانند هرچه سریع‌تر این کشور را ترک کنند و به کشورهای امن منتقل شوند.

● رسانه‌هایی که به پوشش مسائل حقوق بشری و مسائل حوزه زنان تعهد دارند و در این شرایط سخت به این تعهد پایبند مانده‌اند، باید مورد حمایت مالی و حمایت‌های دیگر قرار بگیرند. نهادهای بین‌المللی همچنین می‌بایست

* تحمیل نوع خاص پوشش به زنان در رسانه‌ها:

از ابتدای روی کار آمدن طالبان، نوع پوشش زنان یکی از چالش‌برانگیزترین مسائل مرتبط با زنان در افغانستان بوده است. در روزهای ابتدایی قدرت‌گیری طالبان، نگرانی‌های فعالان زن و اعتراضاتشان در مورد احتمال اجباری شدن پوشش «چادری» تا آنجا پیش رفت که محمد صادق عاکف مهاجر، سخنگوی وزارت «امر به معروف و نهی از منکر» طالبان، در پاسخ به این سوال که چه نوع حجابی برای زنان در نظر گرفته شده است، گفت «هدف این است که بدن زن حتی اگر از چادر به عنوان حجاب استفاده کند، پوشیده باشد. اگر بدنش پوشیده باشد، فرقی نمی‌کند برقع باشد، حجاب عربی یا چادر بزرگ، همه حجاب هستند.» در فوریه ۲۰۲۲ وزارت «امر به معروف و نهی از منکر» طبق دستوری به چندین وزارتخانه و سازمان تذکر داد که زنان باید حجاب اسلامی داشته باشند و در صورت رعایت نکردن این قانون باید از کارشان اخراج شوند. در این مقررره همچنین تاکید شده که زنان باید جدا از مردان کار کنند و زنان بی حجاب نباید در وزارتخانه‌ها پذیرفته شوند. این نوع محدودیت‌ها برای زنان فعال در رسانه‌ها حتی بیشتر از دیگر زنان شاغل بوده است. فاطمه روشنیان می‌گوید: «شمار محدودی از زنانی که هنوز در رسانه‌ها ظاهر می‌شوند، از پوشش ظاهری تا محتوای صحبت‌شان باید در چارچوب تفکر طالبانی باشد، در غیر این صورت امکان کار کردن در رسانه‌ها برای زنان وجود ندارد.»

خود قرار دهند تا آنها قادر باشند مسائل مرتبط با حقوق زنان را بخصوص در ولایات دورافتاده‌تر افغانستان پوشش دهند.

● سازمان‌های حقوق بشری و زنان باید آموزش حفظ امنیت فیزیکی و امنیت در فضای مجازی را برای روزنامه‌نگاران و زنان شهروند-خبرنگار افغانستان در اولویت قرار دهند.

● جامعه بین‌المللی و دولت‌های اهداکننده کمک‌های بشردوستانه به افغانستان بخصوص آمریکا، باید کوشش کنند تا مقررات تحریم به جامعه مدنی و رسانه‌ای این کشور آسیب بیشتری نرساند و با اتخاذ معافیت از تحریم راه را برای حمایت، کمک و همکاری با گروه‌های باقی‌مانده در افغانستان هموار کنند.

شرایطی را فراهم کنند تا روزنامه‌نگاران در دوران بیکاری و فروپاشی اقتصادی کشور از لحاظ اقتصادی پشتیبانی شوند.

● گروه‌های کوچک مستقل که در شرایط فروپاشی فعلی و تضعیف جامعه مدنی و رسانه‌ها پس از طالبان شکل گرفته‌اند، باید حمایت و به رسمیت شناخته شوند. این گروه‌ها حتی اگر رسالت اصلی‌شان خبررسانی نباشد، اما با شناخت مسائل زنان و تعهد به آن، نقش مهمی در حفظ دستاوردهای حقوق بشری، آزادی بیان و حقوق زنان ایفا می‌کنند و می‌توانند خلأ خبری بوجود آمده را پر کنند. جامعه بین‌المللی باید با حمایت از این گروه‌ها به رشد و تقویت آن‌ها کمک کند.

● سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی و منطقه‌ای باید آموزش زنان شهروند-خبرنگار در فهرست اولویت‌های

 FemenaNet

 FemenaNet

 FemenaNet

 Femena.net

فمنا از زنان مدافع حقوق بشر، سازمان‌ها و جنبش‌های فمینیستی در منطقه منا و آسیا حمایت می‌کند. تمرکز ویژه فمنا بر کشورهایی است که فضا برای فعالیت جامعه مدنی محدود و یا بسته است و تلاش می‌کند تا درباره تاثیر محدودیت‌های فضای مدنی بر جنبش‌های مترقی فمینیستی و زنان آگاهی‌رسانی کند.

گزارش‌های وضعیت کشوری و منطقه‌ای فمنا، تحلیل سیاست‌ها و جریان‌های است که بر حقوق زنان تاثیرگذارند، بویژه جریان‌های که خواهان عقب‌گرد حقوق و جنبش زنان هستند.